

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ

**Έχει 24 κεφαλαία
γράμματα και 24 μικρά!!!**

**Αα Ββ Γγ Δδ Εε Ζζ
Ηη Θθ Ιι Κκ Λλ Μμ
Νν Ξξ Οο Ππ Ρρ Σσ
Ττ Υυ Φφ Χχ Ψψ Ωω**

ΦΩΝΗΕΝΤΑ

Τα φωνήεντα είναι 7 και
φωνάζουν δυνατά!!

1

2

3

4

5

Αα

Εε

Ηη

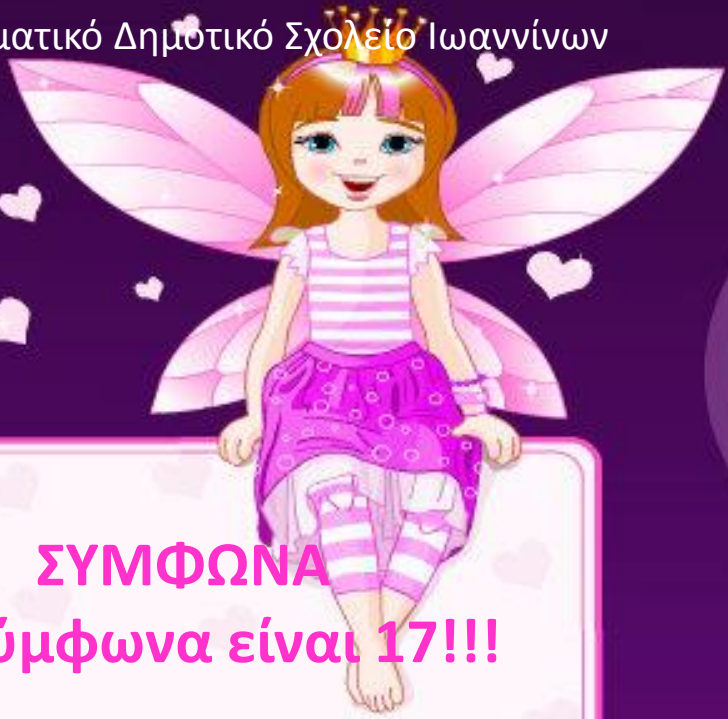
Ιι

Οο

6

7

Υυ Ωω

ΣΥΜΦΩΝΑ
Τα σύμφωνα είναι 17!!!

1 2 3 4 5 6 7

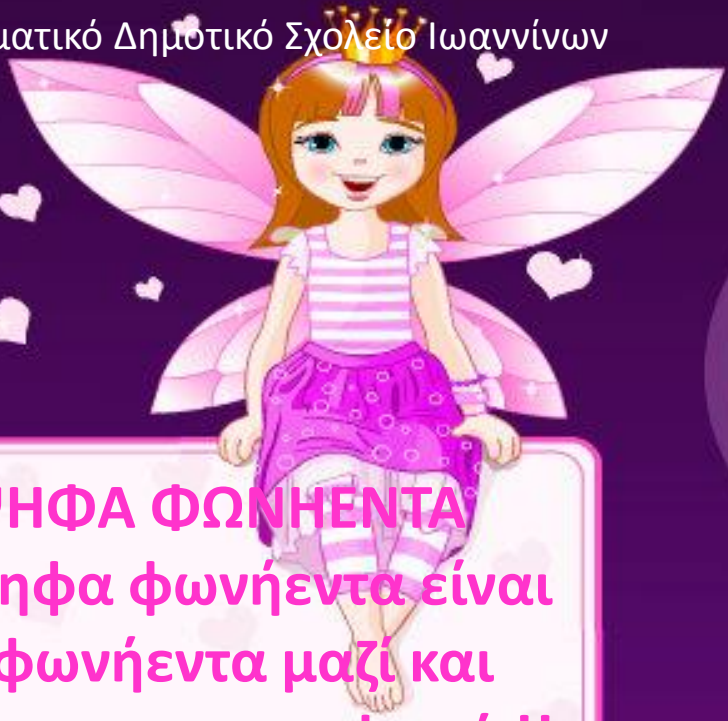
Ββ Γγ Δδ Ζζ Θθ Κκ Λλ

8 9 10 11 12 13 14

Μμ Νν Ξξ Ππ Ρρ Σσ Ττ

15 16 17

Φφ Χχ Ψψ

ΔΙΨΗΦΑ ΦΩΝΗΕΝΤΑ
Τα δίψηφα φωνήεντα είναι
δύο φωνήεντα μαζί και
διαβάζονται με μια φωνή !!

1

Αι αι

2

Ει ει

3

Οι οι

4

Υι υι

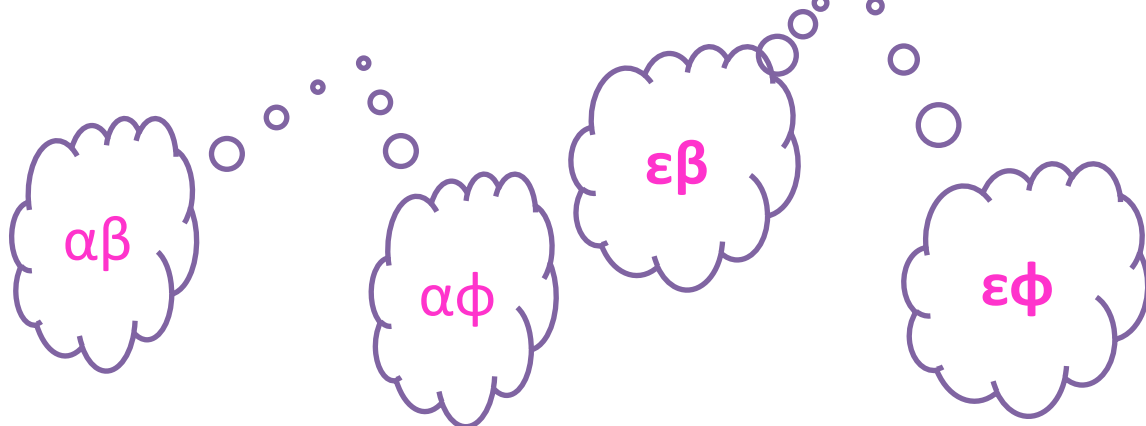
5

Ου ου

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ
Οι συνδυασμοί είναι δύο
φωνήεντα μαζί και
διαβάζονται με δύο τρόπους!!

Αυ αυ Ευ ευ

ΔΙΨΗΦΑ ΣΥΜΦΩΝΑ
Τα δίψηφα σύμφωνα είναι
δύο σύμφωνα μαζί!!!

1

2

3

Μπ μπ

Ντ ντ

Τσ τσ

4

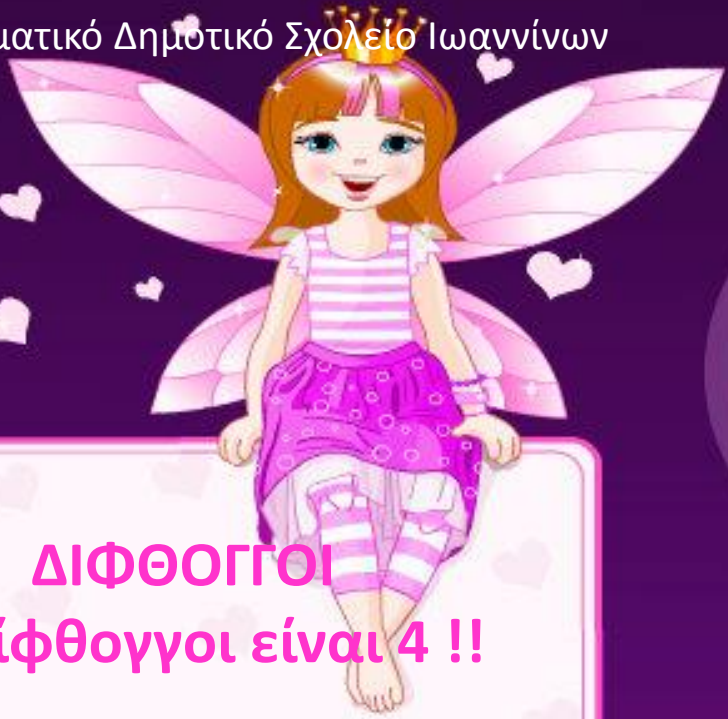
5

6

Τζ τζ

Γκ γκ

γγ

ΔΙΦΘΟΓΓΟΙ
Οι δίφθογγοι είναι 4 !!

1

2

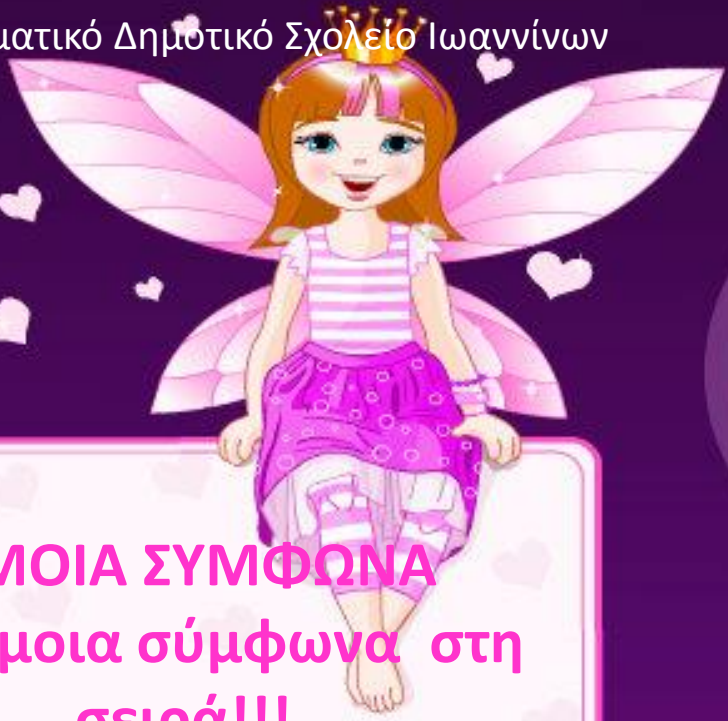
3

4

Αϊ αι Αη αη Οϊ οϊ Οη οη

Παραδείγματα

**Νεράιδα, αηδόνι, ρόιδι,
βόηθα**

ΟΜΟΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ
Δύο όμοια σύμφωνα στη
σειρά!!!

Παραδείγματα

κκ → **κόκκινο**

σσ → **θάλασσα**

ββ → **Σάββατο**

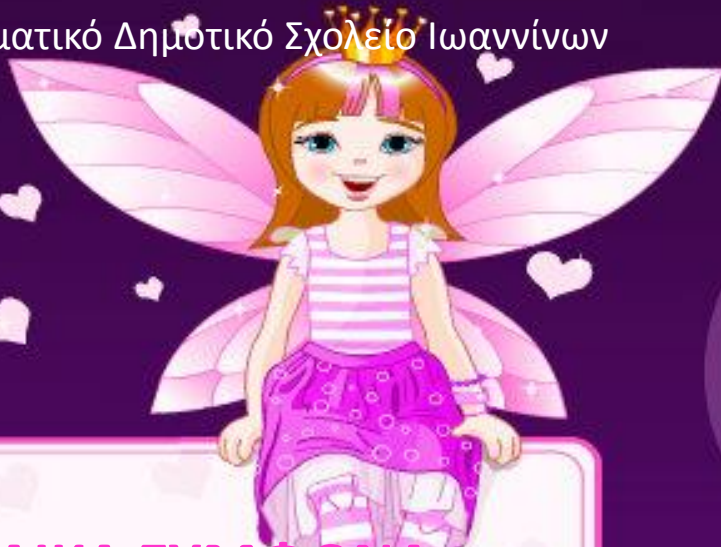

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΠΟΥ ΜΕ
ΜΠΕΡΔΕΥΟΥΝ
Το ξ και το ψ!!!**

**Το αντίθετο του στ είναι το τσ
Παράδειγματα:αστείος ➡ τσίρκο**

**Το αντίθετο του σκ είναι το ξ(κσ)
Παράδειγματα:σκύλος ➡ ξύλο**

**Το αντίθετο του σπ είναι το ψ(πσ)
Παράδειγματα:ασπίδα ➡ αψίδα**

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ
Στην ελληνική γλώσσα είναι
το ν και το ς!!!

Παραδείγματα:

**Γιώργος, νάνος, θυρωρός, σαν, στην,
συζητούν**

Προσοχή!!

**Οι λέξεις που τελειώνουν με άλλα
σύμφωνα είναι ξένες λέξεις που τις
έχουμε δανειστεί**

**Παραδείγματα: μπλοκ, ασανσέρ, τζιπ,
παζλ**

**ΣΥΜΦΩΝΙΚΑ
ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ**
Δύο ή περισσότερα
σύμφωνα στη σειρά!!!

μπρ ρμπ ντρ ρντ πρ
ρπ κρ ρκ τρ ρτ μπλ
λμπ μπλ ντλ λντ γκλ
γγλ

ΣΥΛΛΑΒΕΣ-ΛΕΞΕΙΣ(1)

Οι συλλαβές έχουν ονόμα!!!!

πο – δή – λα – το

ΑΡΧΙΚΗ

ΛΗΓΟΥΣΑ

ΠΡΟΠΑΡΑΛΗΓΟΥΣΑ

ΠΑΡΑΛΗΓΟΥΣΑ

1. **ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΕΣ:** Οι λέξεις που έχουν μία συλλαβή.
Παραδείγματα: που, γκρι, μπλοκ
2. **ΔΙΣΥΛΛΑΒΕΣ:** Οι λέξεις που έχουν δύο συλλαβές.
Παραδείγματα: κό – τα, παί – ζω, τώ – ρα
3. **ΤΡΙΣΥΛΛΑΒΕΣ:** Οι λέξεις που έχουν τρεις συλλαβές.
Παράδειγμα: έ – βρε – χε
4. **ΠΟΛΥΣΥΛΛΑΒΕΣ:** Οι λέξεις που έχουν περισσότερες από τρεις συλλαβές.
Παράδειγμα: πα – ρά – θυ – ρο

ΣΥΛΛΑΒΕΣ-ΛΕΞΕΙΣ(2)

1. ΟΞΥΤΟΝΗ:

Η λέξη που τονίζεται στη λήγουσα.

Παραδείγματα: παιδί, εγώ, νερό

2. ΠΑΡΟΞΥΤΟΝΗ:

Η λέξη που τονίζεται στην παραλήγουσα.

Παραδείγματα: κότα, παίζω, τώρα

3. ΠΡΟΠΑΡΟΞΥΤΟΝΗ:

Η λέξη που τονίζεται στην προπαραλήγουσα.

Παράδειγμα: έβρεχε, άλογο, άνθρωπος

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν παίρνουν τόνο.

Παραδείγματα: που, γκρι, ως, αν, δεν, μπλοκ, τι, ποιος

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΛΛΑΒΙΣΜΟΥ

1. Το σύμφωνο ανάμεσα σε δύο φωνήεντα κάνει συλλαβή με το δεύτερο φωνήεν. Παραδείγματα: α – πό, έ – λα.
2. Λέξεις που αρχίζουν από σύμφωνο και ακολουθεί φωνήεν και πάλι σύμφωνο και πάλι φωνήεν, οι συλλαβές είναι ζευγάρια, σύμφωνο φωνήεν.
Παραδείγματα: κό – τα, πο – δή – λα –το
3. Τα δύο σύμφωνα δεν τα χωρίζουμε, όταν από αυτά αρχίζει ελληνική λέξη.
Παράδειγμα έ – βρε – χε : από βρ αρχίζει η λέξη βρέχω
4. Τα δύο σύμφωνα τα χωρίζουμε, όταν από αυτά δεν αρχίζει ελληνική λέξη.
Παράδειγμα: αρ – χή : από ρχ δεν αρχίζει λέξη.
5. Τα τρία σύμφωνα τα χωρίζουμε, όταν δεν αρχίζει από αυτά λέξη.
Παράδειγμα: άν – θρω – πως : από νθρ δεν αρχίζει λέξη, επομένως το πρώτο (ν)θα πάει με την προηγούμενη συλλαβή.
6. Τα τρία σύμφωνα δεν τα χωρίζουμε, όταν από αυτά ή από τα δύο πρώτα αρχίζει λέξη.
Παράδειγμα: ε – χθρός : από χθ αρχίζει η λέξη χθεσινός.
7. Δύο όμοια σύμφωνα τα χωρίζουμε.
Παραδείγματα κόκ – κι –νος, θάλ – λα –σα
8. Τα δίψηφα σύμφωνα δε χωρίζονται.
Παραδείγματα: έ – ντε –κα , μπά – λα
9. Τα δίψηφα φωνήεντα, οι δίφθογγοι και οι συνδυασμοί, λογαριάζονται σαν ένα φωνήεν.
Παραδείγματα: αί – θου – σα, αη – δό – νι, πεύ – κο, παι – δι –κός
10. Οι σύνθετες λέξεις ακολουθούν τους ίδιους κανόνες.
Παραδείγματα: αυ – λό – γυ –ρος , ντο – μα – τό –σου – πα

ΑΡΘΡΑ

Είναι οι μικρές λεξούλες που μπαίνουν πριν τα
ουσιαστικά

1.ΟΡΙΣΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ:Όταν μιλάμε για κάτι συγκεκριμένο

Παραδείγματα: ο σκύλος του Γιάννη, η Ελένη η συμμαθήτριά
μου, το ποδήλατό μου

Αρσενικό

Θηλυκό

ουδέτερο

ο

η

το

2.ΑΟΡΙΣΤΟ ΑΡΘΡΟ:Όταν μιλάμε για κάτι γενικό και αόριστο

Παραδείγματα: ένας σκύλος που είδα στον δρόμο, μία φίλη
του Χρήστου, ένα ποδήλατο στην είσοδο της πολυκατοικίας

Αρσενικό

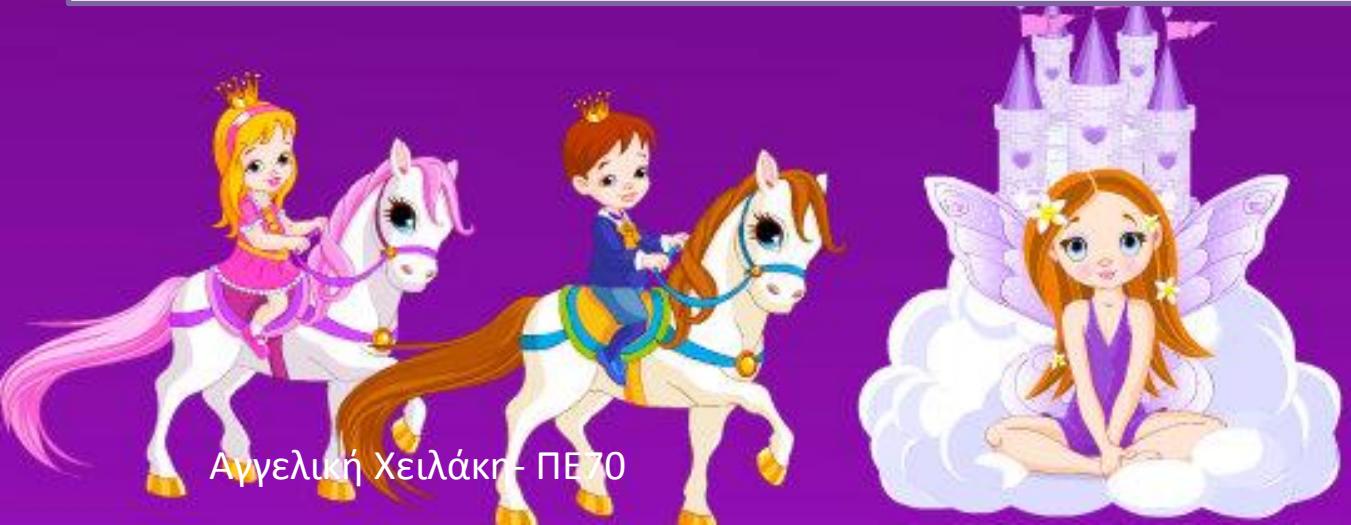
Θηλυκό

ουδέτερο

ένας

μία

ένα

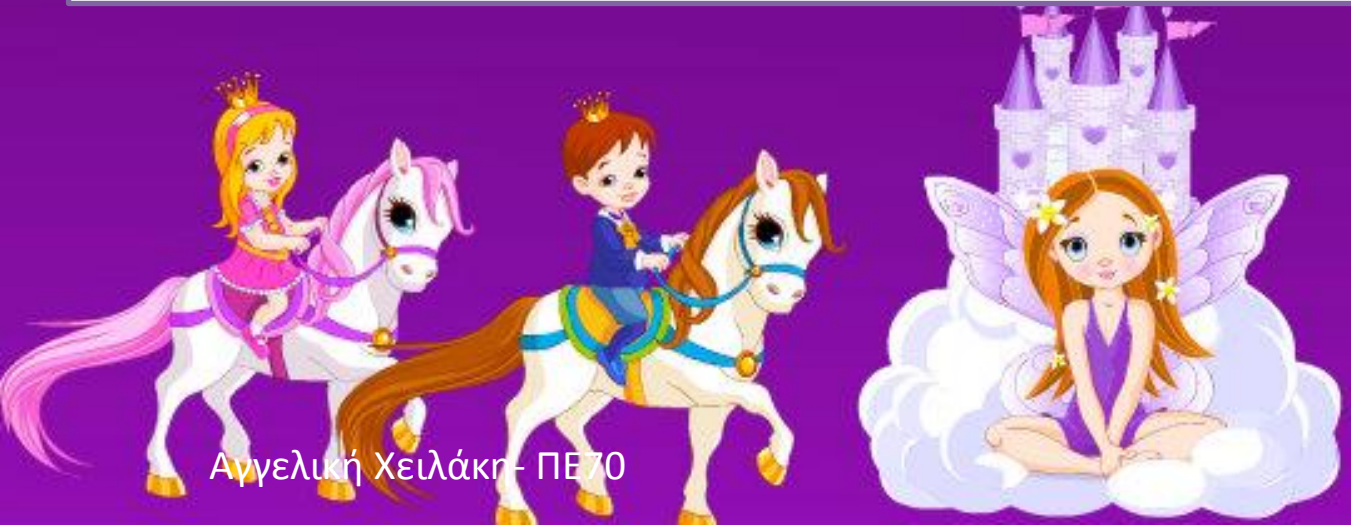
ΚΛΙΣΗ ΟΡΙΣΤΙΚΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

Πτώσεις	Ενικός Αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
Ονομαστική	ο	η	το	οι	οι	τα
Γενική	του	της	του	των	των	των
Αιτιατική	το(ν)	τη(ν)	το	τους	τις	τα
Κλητική	-	-	-	-	-	-

ΚΛΙΣΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

Προσοχή: Το αόριστο άρθρο δεν έχει πληθυντικό.

Πτώσεις	Ενικός Αριθμός		
Ονομαστική	ένας	μια	ένα
Γενική	ενός	μιας	ενός
Αιτιατική	ένα(ν)	μια	ένα
Κλητική	-	-	-

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Είναι όλα τα πρόσωπα, τα ζώα και τα πράγματα

Παραδείγματα: Γιάννης, ντομάτα, ποδήλατο

1.ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Παίρνουν μπροστά το ο παράδειγμα: ο Γιάννης

2.ΘΗΛΥΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Παίρνουν μπροστά το η παράδειγμα: η ντομάτα

3.ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Παίρνουν μπροστά το το παράδειγμα: το ποδήλατο

Τα ουσιαστικά έχουν ενικό και πληθυντικό αριθμό,δηλαδή είναι είτε ένα, είτε πολλά.

Παραδείγματα: ο σκύλος → οι σκύλοι
η καρέκλα → οι καρέκλες
το ποτήρι → τα ποτήρια

ΚΟΙΝΑ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Κοινά είναι όλα τα ουσιαστικά του ίδιου είδους και γράφονται με μικρό το αρχικό γράμμα.

Με κεφαλαίο γράφονται τα κύρια ουσιαστικά είναι τα εξής:

- Τα ονοματεπώνυμα : Θεόδωρος Αρβανιτίδης
- Τα εθνικά : Έλληνας, Γάλλος, Αλεξανδρινός, Αθηναίος.
- Τα ονόματα των ημερών και των μηνών : Δευτέρα, Μάρτης.
- Τα ονόματα των λιμνών (Πρέσπα), των ποταμών (Αλιάκμονας), των βουνών (Όλυμπος) και γενικά όλες οι γεωγραφικές ονομασίες.
- Τα ονόματα των κρατών : Ελλάδα, Γαλλία, τα ονόματα των πόλεων (Αθήνα), των χωριών (Κορυφή).
- Τα ονόματα των λογοτεχνικών έργων (Οδύσσεια), των έργων τέχνης (Λευκός Πύργος).
- Οι λέξεις Θεός, Χριστός, Παναγία και τα συνώνυμά τους.
- Οι τιμητικοί τίτλοι : Εξοχότατε, Σεβασμιότατε.
- Τα ονόματα των εορτών : Χριστούγεννα, Πάσχα

ΕΠΙΘΕΤΑ

Οι λέξεις που φανερώνουν ποια ποιότητα ή ποια ιδιότητα έχουν τα ουσιαστικά, λέγονται επίθετα.

Παραδείγματα: λεπτός, ψηλή, ξύλινο

Έχουν τρία γένη όπως τα ουσιαστικά δηλαδή:

ΑΡΣΕΝΙΚΑ -ΘΗΛΥΚΑ -ΟΥΔΕΤΕΡΑ

Τα επίθετα έχουν ενικό και πληθυντικό αριθμό, δηλαδή είναι είτε ένα, είτε πολλά.

Παραδείγματα: ο λεπτός, η λεπτή, το λεπτό
οι λεπτοί, οι λεπτές, τα λεπτά

ΑΝΤΙΘΕΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

Έχουν (αντίθετη) διαφορετική σημασία.

Παράδειγμα: όρθιος / καθιστός, μονόχρωμος / πολύχρωμος

ΣΥΝΩΝΥΜΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

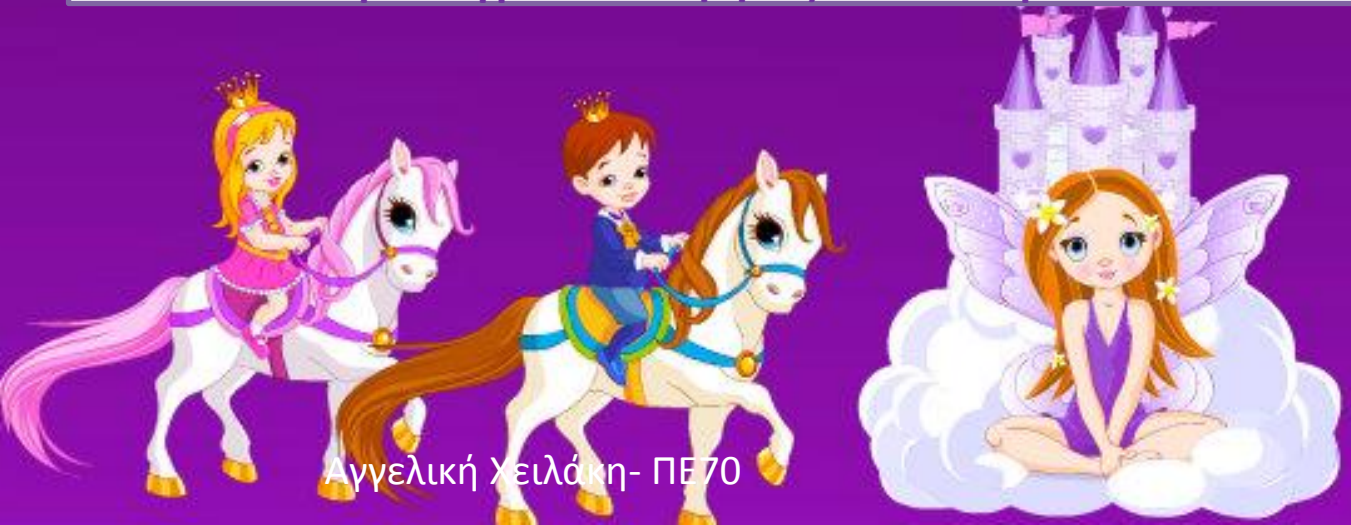
Έχουν περίπου την ίδια σημασία.

Παράδειγμα: λεπτός=αδύνατος, χοντρός=παχουλός

ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΗ

Όταν χρησιμοποιούμε το σαν για να πούμε με τι μοιάζει.

Παράδειγμα: Είναι ψηλός σαν κυπαρίσσι.

ΔΙΑΛΥΤΙΚΑ

Τα σημαδάκια " που μπαίνουν πάνω από ορισμένα γράμματα τα λέμε διαλυτικά.

Τα σημαδάκια αυτά μας λένε να διαβάζουμε το ει σαν ι, το αι σαν ε και το οι σαν ι, αλλά να τα διαλύουμε, να τα χωρίζουμε σε δύο ήχους: ει, αι, οι.

Παραδείγματα:

Ειρήνη	θεικός
παιδιά	γαϊδούρια
Οικογένεια	κοροϊδεύω
αυλή	αϋπνία

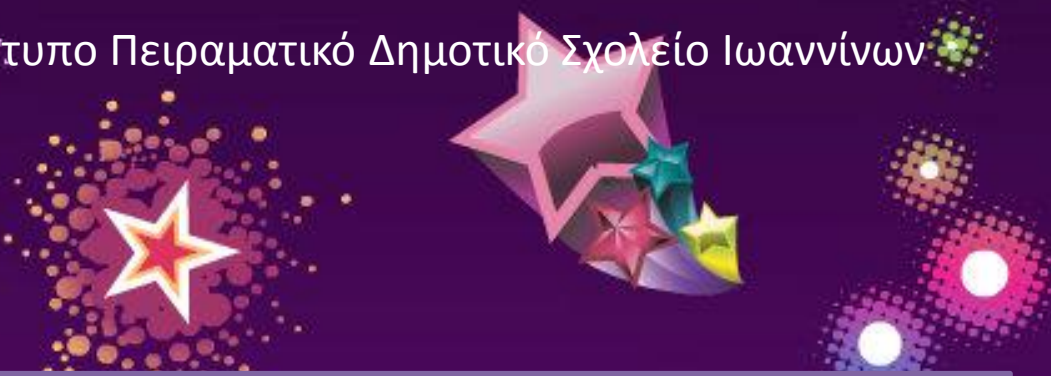
ΕΝΩΤΙΚΟ

Το λέμε ενωτικό, επειδή ενώνει τις λέξεις όπως αι-, γερό-κυρά- με άλλες που ακολουθούν. Είναι έτσι : -

Παραδείγματα:

Κυρα-Ελένη, μπαρμπα-Γιάννης, Αϊ-Βασίλης, γερο-Θωμάς

ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΣ

Πολλές φορές, για να διαβάζουμε πιο εύκολα, κόβουμε κάποια γράμματα από τις λέξεις. Προσοχή όμως!

Υπάρχουν κανόνες.

Για παράδειγμα, μπορούμε να πούμε «τ' αεροπλάνα» για να μην λέμε πολλά ααα!

Το ίδιο μπορούμε να κάνουμε με τα φωνήεντα ε και ο και με το δίψηφο φωνήεν ου.

Όταν αφαιρούμε ένα φωνήεν, το σημαδάκι που βάζουμε στη θέση του είναι η απόστροφος ' ..

Παραδείγματα:

το όνειρό μου → τ' όνειρό μου

θα ανέβεις → θ' ανέβεις

με ακούς → μ' ακούς

με έφερε → με 'φερε

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ- ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Σχηματίζονται από τα αρχικά γράμματα ή τις συλλαβές λέξεων οργανισμών, υπηρεσιών, ιδρυμάτων, επιχειρήσεων κλπ.

Γράφουμε τα γράμματα με κεφαλαίο και βάζουμε ανάμεσά τους τελεία! Παραδείγματα:

Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων → Ι. Κ. Α.
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας → Ο.Τ.Ε.
Ελληνικά Ταχυδρομεία → ΕΛ. ΤΑ.

ΑΧΩΡΙΣΤΑ ΜΟΡΙΑ

Προσοχή: Οι μονοσύλλαβες ή δισύλλαβες λέξεις που δε γράφονται ποτέ μόνες τους αλλά πάντοτε ως πρώτο συνθετικό σε μία σύνθετη λέξη λέγονται αχώριστα μόρια.

Το **α-** (**αν-**) το στερητικό που δηλώνει στέρηση. Π.χ.: άτυχος, άκαρδος, ανήσυχος, ανάξιος

Το **ανά-** που σημαίνει πάνω ή πάλι. Π.χ.: αναπηδώ, ανακαλώ, ανασηκώνω

Το **ξε-** που σημαίνει έξω, πολύ, εντελώς ή δηλώνει στέρηση. Π.χ.: ξεπροβάλλω, ξεπουλώ, ξεκουράζομαι

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ

ΤΕΛΕΙΑ .	→	Μπαίνει στο τέλος της πρότασης.
ΚΟΜΜΑ ,	→	Σταματούμε για λίγο μέσα στην πρόταση.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟ ;	→	Μπαίνει στο τέλος της πρότασης που ρωτά.
ΘΑΥΜΑΣΤΙΚΟ !	→	Δείχνει την έκπληξη ή το θαυμασμό.
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ «»	→	Μέσα σε αυτά μπαίνει ό,τι λέει κάποιος.
ΠΑΥΛΑ -	→	Δείχνει ότι κάποιος αρχίζει και μιλά.
ΑΝΩ-ΚΑΤΩ ΤΕΛΕΙΑ :	→	Σταματούμε, πριν γράψουμε τα λόγια κάποιου ή πριν εξηγήσουμε κάτι.
ΑΠΟΣΙΩΠΗΤΙΚΑ ...	→	Μπαίνει αντί για κάτι που δε θέλουμε να γράψουμε.

Όχι, δεν και μη!!
Όταν θέλω να αρνηθώ,
λέξεις χρησιμοποιώ
όπως όχι, δεν και μη,
ούτε, μήτε, επ' ουδενί,
αποκλείεται, κανένας,
τίποτε, ποτέ, ουδέν!

Το ρήμα είμαι
Εγώ είμαι
Εσύ είσαι
Αυτός/αυτή/αυτό είναι
Εμείς είμαστε
Εσείς είστε
Αυτοί/αυτές/αυτά είναι

